

Na osnovu člana 21. Zakona o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj 59/06), člana 5. stav (1) tačka h) i člana 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17) i člana 12. stav (1) tačka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije BiH, na sjednici održanoj 17.12.2018. godine donosi

ODLUKU O USLOVIMA I OSTALIM STANDARDIMA POSLOVANJA I OGRANIČENJIMA U MIKROKREDITNOJ ORGANIZACIJI

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom odlukom se bliže propisuju uslovi za poslovanje mikrokreditnih organizacija (u daljem tekstu: MKO) odnosno mikrokreditnih fondacija (u daljem tekstu: MKF) i mikrokreditnih društava nastalih prijenosom/ulaganjem imovine MKF (u daljem tekstu: MKD) sa povezanim licima, doniranim sredstvima i ostali standardi poslovanja MKO i ograničenja, koji nisu utvrđeni drugim odlukama Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovoj odluci imaju sljedeća značenja:

- a) **Povezana lica**, pored lica navedenih u članu 4. st. (2) i (3) Zakona o mikrokreditnim organizacijama (u daljem tekstu: Zakon), su:
  - 1) dva ili više fizičkih lica koji su članovi uže porodice do trećega stepena po krvnome srodstvu ili braku, ili osobe koje žive u istome domaćinstvu ili imaju međusobno povezane ili zajedničke investicije;
  - 2) fizička i pravna lica koja direktno ili indirektno zajedno imaju više od 25% vlasništva u kapitalu bilo kojeg pravnog lica, sa ili bez prava glasa, osim u predmetnoj MKO i ako međusobno djeluju u dogovoru sa ciljem da se utječe na donošenje politika i odluka u tom pravnom licu;
- b) **Značajni vlasnički interes** podrazumijeva pravno ili fizičko lice koje samostalno ili u dogovoru sa jednim ili više drugih pravnih ili fizičkih lica:
  - 1) direktno ili indirektno posjeduje najmanje 10% vlasništva u kapitalu drugog pravnog lica, ili
  - 2) ima mogućnost da vrši značajan utjecaj na upravu ili politike tog pravnog lica, na osnovu sporazuma ili na bilo koji drugi način.
- c) **Transakcija sa povezanim licima sa MKO** je bilo koji odnos poslovanja povezanog lica sa MKO iz člana 4. stav (3) Zakona, koji direktno ili indirektno rezultira privremenim ili trajnim prijenosom imovine ili usluga između MKO i povezanog lica sa MKO.

II. POSLOVANJE SA POVEZANIM LICIMA

Član 3.

- (1) MKO ne može poslovati sa licima iz člana 2. tačka a) ove odluke po povlaštenim uslovima, niti se pri obavljanju poslova sa tim licima mogu ponuditi povoljniji uslovi u odnosu na druga lica.

- (2) Upravni/nadzorni odbor MKO je dužan da osigura donošenje i primjenu posebnih politika MKO za poslovanje sa licima povezanim sa MKO.
- (3) Odredba iz st. (1) i (2) ovog člana se primjenjuje na pravna i fizička lica koja stižu značajan vlasnički interes preko 10% vlasništva kapitala u MKD.
- (4) MKO može poslovati s povezanim licima pod uslovima da je upravni/nadzorni odbor MKO donio odluku o odobravanju transakcije s povezanim licem iz člana 2. tačka a) ove odluke, u kojoj će utvrditi da je transakcija koja se odobrava, u najboljem interesu za MKO.
- (5) Lice povezano s MKO koje je član upravnog/nadzornog odbora ne učestvuje u glasanju prilikom donošenja odluke o poslovnim transakcijama između MKO i njega samog ili bilo kojeg drugog s njim povezanog lica iz člana 2. stav (1) ove odluke;

Član 4.

- (1) Transakcijama sa povezanim licima iz člana 3. ove odluke se ne smatraju:
  - a) primanja direktora/uprave u MKO i naknade članova drugih organa MKO za poslove koje obavljaju, a koji moraju biti prosuđeni na osnovu potrebnog, propisanog iskustva, kvalifikacija i odgovornosti, prosječnih primanja ostalih zaposlenika iste MKO te usporedivi sa naknadama u sličnim institucijama za slične poslove.
  - b) druge uobičajene troškove licima iz tačke a) ovoga stava (npr. putni troškovi, dnevnice i sl.) potrebni u datim okolnostima i neophodni za poslovanje MKO.
- (2) Kod određivanje visine naknade iz stava (1) tačke a) ovog člana, potrebno je voditi računa da MKO ispunjava standarde poslovanja iz člana 12. ove odluke, te da je ista srazmjerna rezultatima poslovanja MKO.
- (3) Troškovi iz stava (1) ovog člana moraju biti propisani aktom MKO i prethodno odobreni po procedurama donesenim od strane MKO.

Član 5.

- (1) MKO su dužne uspostaviti i voditi registar povezanih lica.
- (2) Registar iz stava (1) ovog člana može se voditi i u elektronskoj formi.
- (3) Direktor Agencije će u roku od 60 (šezdeset) dana od dana stupanja na snagu ove odluke donijeti sadržaj i način vođenja registra povezanih lica.

Član 6.

- (1) MKO je u obavezi da formira i održava uredne evidencije, dokumentaciju i predmete o odobrenjima upravnog/nadzornog odbora MKO iz člana 3. ove odluke.
- (2) Svi članovi upravnog/nadzornog odbora, odbora za reviziju, direktor i izvršni direktori MKO na početku svog mandata, a najkasnije 30 dana nakon imenovanja, dužni su u pismenoj formi potvrditi da su im poznate politike iz člana 3. stav (2) ove odluke i da će se tokom trajanja svog mandata na toj poziciji ponašati u skladu sa istim.
- (3) Odobrenje transakcija sa povezanim licima MKO mora biti zasnovano na svim relevantnim informacijama, detaljima i uslovima transakcija za koje se daje, a naročito po pitanjima iznosa kredita, kamatnih stopa, naknada, finansijskih izvještaja zajmoprimca koji dokazuju njegovu sposobnost za urednu otplatu kredita, pitanja kolaterala, i sl.
- (4) Politike iz člana 3. stav (2) ove odluke trebaju kao minimum uključiti uslove za poslovanje s povezanim licima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 7.

MKO je dužna Agenciji dostavljati kvartalne izvještaje o svim transakcijama sa licima ili grupom povezanih lica sa MKO obavljenim u izvještajnom kvartalu.

III. POSLOVANJE SA DONIRANIM SREDSTVIMA

Član 8.

- (1) MKF je obavezna voditi evidenciju o svim doniranim sredstvima po namjeni donacija (za kreditni fond, stalna sredstva i operativne troškove), o čijem stanju je dužna izvještavati Agenciju na propisanom obrascu i u utvrđenim rokovima.
- (2) Donirana sredstva za kreditni fond, MKF je dužna tretirati kao donirani kapital za kreditni fond. Ista ne mogu koristiti za investiranje u stalna sredstva, za pokriće gubitaka iz poslovanja niti ulaze u likvidacionu masu kao sredstva kapitala nego se u slučaju likvidacije ili stečaja prenosi na drugu MKF.
- (3) MKF koja ima donirani kapital iz stava (2) ovog člana obavezna je s tim doniranim kapitalom poslovati u skladu s ugovorom o donaciji, zakonom, odlukama Agencije i aktima MKF.

Član 9.

Ukoliko se utvrdi da MKF koja ima donirani kapital za kreditni fond posluje sa gubitkom ili ima značajnih nepravilnosti i slabosti u svom radu, Agencija može, osim mjera utvrđenih Odlukom o nadzoru mikrokreditnih organizacija i postupcima Agencije, izdati pisani nalog:

- a) da MKF sačini program za prevladavanje poslovanja sa gubitkom sa težištem na zaštiti doniranog kapitala,
- b) za oduzimanje doniranog kapitala i prijenosa na jednu ili više MKF, u kojem slučaju prijenos doniranog kapitala na drugu/drugu MKO vrši donator uz konsultacije s Agencijom, a ukoliko se utvrdi da ne postoje uslovi za prijenos od strane donatora, prijenos vrši Agencija.

Član 10.

Članovi upravnog odbora i direktor MKF koja ima donirani kapital kao i članovi nadzornog odbora, direktor i izvršni direktori MKD u kojem ova MKF ima većinsko vlasništvo, ne mogu biti međusobno povezani brakom ili po krvnom srodstvu do trećeg stepena niti mogu biti članovi zajedničkog domaćinstva.

IV. OSTALI STANDARDI POSLOVANJA MKO I OGRANIČENJA

Član 11.

- (1) Ukupni kapital MKO umanjen za iznos doniranog kapitala mora iznositi najmanje 10% aktive MKO.
- (2) MKF, te MKD u kojem MKF ima većinsko vlasništvo ne može investirati u stalna sredstva (fiksna aktiva) više od 10% ukupne aktive umanjene za iznos doniranog kapitala bez saglasnosti Agencije.
- (3) MKF je dužna dobit iz poslovanja MKD koristiti samo za obavljanje djelatnosti iz člana 15. Zakona i ciljeva utvrđenih Statutom MKF, a u skladu sa Zakonom.

Član 12.

- (1) MKO su dužne osigurati da:
  - a) povrat na aktivu, prilagođen za inflaciju, tržišnu cijenu kapitala i donacije bude pozitivan,
  - b) operativna efikasnost poslovanja ne smije biti viša od 45%,
  - c) rizik portfolija preko 30 dana bude manji od 5%,
  - d) otpis bude manji od 3%.
- (2) Direktor Agencije će u roku od 60 (šezdeset) dana od dana stupanja na snagu ove odluke donijeti Uputstvo o načinu izračunavanja prilagođenog povrata na aktivu i operativnu efikasnost poslovanja.

V. RASPODJELA VIŠKA PRIHODA NAD RASHODIMA I RASPODJELA DOBITI

Član 13.

- (1) Nije dopuštena direktna ili indirektna raspodjela viška prihoda nad rashodima osnivačima, članovima organa, odgovornim licima i zaposlenim u MKF i drugim povezanim licima, donatorima i trećim licima.
- (2) Pod indirektnom raspodjelom viška prihoda nad rashodima iz stava (1) ovoga člana se podrazumijeva prijenos sredstava MKF licima iz stava (1) ovoga člana, kao što je:
  - a) isplata nagrada i bonusa koji nisu uređeni aktima MKO te direktno srazmjerni rezultatima poslovanja i standardima poslovanja iz člana 11. ove odluke
  - b) neosnovano plaćanje troškova ovim licima ili za ova lica ili bilo koji drugi način prijenosa sredstava naprijed navedenim licima.
- (3) Nije dopuštena indirektna raspodjela dobiti MKD osnovanog od MKF ili u kojem MKF ima ulaganja.
- (4) Indirektnom raspodjelom viška prihoda nad rashodima MKF, odnosno dobiti MKD ne smatra se isplata naknada za rad članovima organa, isplata primanja odgovornim licima i zaposlenicima u skladu sa odredbama propisa koji uređuje radne odnose i kolektivne ugovore, naknada uobičajenih troškova navedenim licima (putni troškovi, dnevnice i sl.) i preuzete ugovorne obaveze MKF, odnosno MKD u vezi s ostvarivanjem ciljeva i obavljanja njihove djelatnosti.

Član 14.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o ostalim općim uslovima za poslovanje mikrokreditne organizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/07).

Član 15.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj: U.O.-28-06/18
Sarajevo, 17.12.2018. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl.ecc., s.r.